

سیاسی

نابناک

همه کشورها بر جام را

نهایی شده می دانستند

رئیس جمهور پس از بازگشت از نیویورک در جمع خبرنگاران حاضر در فرودگاه با ابراز تأسف از فاجعه منا، تصریح کرد که دولت از این سفر برای رساندن صدای فاجعه‌منا به گوش جهانیان نهایت بهره‌ر ابرد. وی همچنین با شرح خلاصه ای از برنامه هایش در نیویورک، به تغییر نگاه دنیا به ایران پس از حصول توافق تأکید کرد.

فاجعه منا را

به گوش جهانیان رساندیم

روحانی در این سخنان با بیان اینکه در نیویورک دسترسی نشان به رسانه‌ها برای بیان مظلومیت مسلمانان و ایرانیان بسیار خوب بود، خاطر نشان کرد که این مسئله را به گوش جهانیان و مراجع بین‌المللی رساندیم و مذاکرات لازم انجام شد. وی با اشاره به اینکه دو سخنرانی در سازمان ملل داشته و در هر دوی آن‌ها به حادثه منا اشاره کرده است، گفت که وزیر امور خارجه نیز با وزرای خارجه و سران برخی کشورهای منطقه مذاکرات بسیار موفری در این خصوص داشته است. رئیس‌جمهور به کوتاه کردن سفر خود به خاطر حادثه منا اشاره کرد و گفت قرار بود این سفر تا بعدازظهر امروز ادامه داشته باشد، اما پنج ملاقات و سه نشست مهم دیگر را لغو کرده اند تا بتوانند امروز در مراسم استقبال از بیکرها‌ی کشته‌شدگان در حادثه منا شرکت کنند.

همه کشورها برجام را

نهایی شده می دانستند

رئیس جمهور در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اینکه در مجمع عمومی سازمان ملل متحد موضوع برجام و فضای پس از برجام مورد بحث قرار گرفت، تأکید کرد: «هیچ کس بحث از اینکه برجام در چه مرحله‌ای است نمی‌کرد و همه برجام را نهایی شده می‌دانستند و بنابراین به دنبال آثار برجام به لحاظ اقتصادی و… بودند.» روحانی با بیان اینکه بسیاری از کشورها می‌گفتند به آمریکا فشار آورید که تحریم‌ها را بردارد تا ما بتوانیم در ایران سرمایه‌گذاری کنیم، گفت هیچ کس نبود که از اهمیت کار در ایران سخن نگوید. رئیس‌جمهور تصریح کرد که سران همه کشورها از جمله کشورهای آسیایی، اروپایی، آفریقایی و آمریکای لاتین همه از ایران کمک می‌خواستند و در مقایسه با گذشته که در ملاقات‌ها با لحن نصیحت و انتقادی با ایران صحبت می‌شد، امروز هر که به ایران می‌رسد موضوع صحبتش این است که چطور می‌تواند به ایران بیاید و سرمایه‌گذاری کند.

قبیلا به‌عنوان «مشکل» مطرح بودیم

و امروز به‌عنوان «راه‌حل»

رئیس‌جمهور همچنین با اشاره به موضوع عراق و سوریه و وضعیت منطقه، به تغییر نگاه دنیا به ایران اشاره کرد و گفت: «ایران به عنوان کشوری که در گذشته به عنوان مشکل و مسأله منطقه مطرح بود، امروز در سطح دنیا به عنوان راه‌حل مطرح است و همه قبول دارند که امنیت و ثبات در منطقه بدون ایران و همکاری با ایران امکان‌پذیر نیست.» به گفته روحانی امروز در منطقه و جهان شرایط مناسبی داریم که نباید نسبت به آن مغرور شویم، بلکه باید از این فضا به نفع ملت و توسعه کشور و منطقه بهره بگیریم.

خاطره روز

احمدی‌نژاد از اوپاما ناراحت شده بود

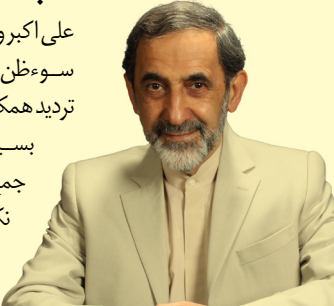
محمد البرادعی بین سال‌های ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۹ مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بود، یعنی بخشی از دوره مسئولیتش هم‌زمان با ریاست جمهوری محمود احمدی‌نژاد بوده‌است. او کتابی دارد با عنوان «عصر فریب» که شامل خاطراتش در دوران مسئولیتش در آژانس است. البرادعی در قسمت‌هایی از این کتاب از برخورد هایش با احمدی‌نژاد، گله‌ان‌ش ایران از اوپاما و همچنین هدیه هایش برای مدیر کل آژانس و همسر او نوشته است.

یکی از خاطرات مربوط می‌شود به دیدار البرادعی با احمدی‌نژاد برای طرح پیشنهاد سوخت از سوی آمریکایی‌ها. دیداری که با حضور علی اکبر صالحی، رئیس‌فعلی سازمان انرژی اتمی به‌عنوان مترجم همراه بوده‌است. البرادعی می‌نویسدوقتی به احمدی‌نژاد ایران گفته‌است آژانس‌های اطلاعاتی غربی چندین سال است از تاسیسات باخبرند، احمدی‌نژاد خندیده‌و پاسخ داده است: «اگر آن‌ها واقعا می‌دانستند، اوپاما نمی‌گفت احتمالا نظامی است». به‌نوشته البردعی احمدی‌نژاد گفته‌است که اوپاما باید دست از لفاظی در باره ایران بردارد و نباید آشکارا تهران را سرزنش کند. به عقیده البرادعی برای احمدی‌نژاد در کل ایران، رفتار محترمانه غرب اهمیت بسیاری داشته‌است، تا جایی که به‌نوشته‌او «احمدی‌نژاد احساس می‌کرد اینکه اوپاما به‌پیام تبریکش بعد از انتخابات آمریکا پاسخ نداده‌است، مورد توهین قرار گرفته‌است.»

البرادعی در بخش دیگری نوشته‌است که بعد از جلسه، صالحی گفت احمدی‌نژاد از تلاش البرادعی برای کمک به رفع مسأله ایران تقدیر کرده‌و به صالحی گفته‌است که در سفر بعدی اش به‌وین، هدیه زیبایی برای همسر الرادعی خواهد آورد و این گونه همسرش بعدا یک گل‌دان سنتی ایرانی و یک آیه‌قالب شده قرآنی در یافت کرده‌است. البرادعی می‌نویسد او نیز به هنگام ترک تهران، بسته‌های درجه‌یک هدیه گرفته‌است که چنین چیزهایی جلوه‌هایی از خدمات مدنی بین‌الملل محسوب می‌شدند.

فاجعه منا سوءظن بر انگیز است

علی اکبر ولایتی در خصوص اینکه برخی از تحلیل‌گران حادثه‌منا را نوعی همکاری عربستان و رژیم صهیونیستی می‌دانند، ضمن بیان اینکه او در این رابطه اطلاعی ندارد، گفت: آنچه صورت گرفته است سوءظن برانگیز است چرا که برخی از افراد رده بالای جمهوری اسلامی ایران در حوزه‌های فنی علمی و سیاسی در این حادثه مفقود و شهید شدند. رئیس مرکز تحقیقات استراتژیک تصریح کرد که بدون تردید همکاری عربستان سعودی و رژیم صهیونیستی در حوزه‌های مختلف منطقه امری نیست که آن را بتوانند مخفی کنند. ولایتی با تأکید بر اینکه حکومت عربستان سعودی قطعا در برابر این حادثه بسیار بزرگ مسئول است، گفت که فرافکنی کردن و تقصیر را به گردن دیگران انداختن از بار مسئولیت دولت عربستان کم نمی‌کند. وی همچنین خاطر نشان کرد که سازمان همکاری اسلامی باید جمع شوند و برای آینده حرمین شریفین فکری کنند، چرا که از این سرزمین مقدس باید حراست شود و حوادث امسال حکایت از آن دارد که دولت عربستان آن طور که باید به وظایف خودش عمل نکرده و قدرت لازم را در ایجاد نظم و امنیت و تأمین امنیت و حفظ جان حجاج انجام نمی‌دهد. وی تصریح کرد که اگر آن‌ها نمی‌توانند به وظایف خود عمل کنند اعلام کنند تا دیگر کشورهای اسلامی به وظایف خودشان جهت حراست و امنیت حجاج عمل کنند.

چرا دست دادند؟

انتظار این بود که ظریف عبوس و خشن باشد / ظریف بزرگترین هدیه به منافع ملی داد

ظریف بزرگترین هدیه به منافع ملی داد

به سراغ چند فعال سیاسی رفتیم و نظر آن‌ها را حول این دیدار جویا شدیم. صادق زیبا کلام در پاسخ به اینکه نظر شما راجع به این دیدار و واکنش‌های داخلی چیست، به «تابناک دلیلی» می‌گوید: «من فکر می‌کنم مقصر اصلی در این قضیه خود آقای ظریف و روحانی باشد. به دلیل اینکه اقتدر در مقابل هیاهوی جریان تندرو عقب‌نشینی می‌کنند و به گونه‌ای واکنش نشان می‌دهند که انگار گناهی مرتکب شده‌اند. آقای ظریف کاری که در قابل دست دادن انجام داده‌اند، بزرگترین هدیه به منافع ملی بود، اما بعد از پخس شدن خبرها، آقای ظریف و سایر نزدیکان هیئت ایرانی، طوری واکنش نشان می‌دهند که انگار ما نمی‌خواستیم این اتفاق بیفتند.»

این فعال سیاسی اصلاح طلب در ادامه بیان می‌کند: «وزیر امور خارجه طوری اذعان می‌کند که گویی ناخواسته خطایی مرتکب شده‌است. این یک فاجعه است. آن‌ها باید از مهندس بازرگان درس بگیرند. مهندس بازرگان در سال‌های اول انقلاب، وقتی با آمریکا مذاکره کرد، در مقابل تندرهای منتقد، به لکنت نپفتاد. نباید برای آب خوردن هم به اجازه نیاز داشته باشند. ظریف باید قرص و محکم بایستد و بگوید کجای کار من، مخالف مصالح ملی بوده‌است؟ آیا کاری که من کردم مخالف مصالح ملی است یا کاری که ستاره درخشان اصولگرایی، محمود احمدی‌نژاد کرده‌است؟ باید به جرات بگویم که در حال حاضر مطمئناً ج.ا.د ظریف در حسی از گناه فرو رفته‌است، در حالی که باید محکم بگوید این کار دقیقا همان چیزی است که رهبری خواسته‌است و مطابق منافع ملی بوده‌است.»

انتظار این بود که ظریف عبوس و خشن باشد

حمیدرضا ترقی خواه، اصولگرا و از اعضای حزب مؤتلفه اسلامی است. وی اما در خصوص این دیدار، نظر دیگری دارد. ترقی خواه این کار را خلاف مصلحت نظام و تأکیدات مقام معظم رهبری می‌داند و به «تابناک دلیلی» می‌گوید: «این ماجرا خلاف عزت و مصلحت کشور بوده‌است. در بحث سیاست داخلی با توجه به اینکه مردم ما نطق آقای اوپاما که سرشار از اتهام زنی به ایران و تهدید کشورمان در مجمع عمومی سازمان ملل بود، شنیدند و طبیعتا انتظارشان این نیست که وزیر امور خارجه ما علی‌رغم این موضوع گیری‌های ظالمانه و استکباری اوپاما برود و با آن‌ها دست دهد و مصافحه کند. انتظار این است که برخورد وزیر امور خارجه خشن و عبوس باشد. یعنی آقای ظریف باید خشن و عبوس با او برخورد می‌کرد. ما در عرصه بین‌المللی هیچ ضرورتی به اینکه چنین رابطه‌ای برقرار کنیم ن‌دارد و این نشان دهنده این است که همانطور که

پیگیری روز

منتظر لایحه دفاعیه جهانگیری هستیم

افشای تخلفات اقتصادی در دولت احمدی‌نژاد مثل واریز پول از حساب دولت به حساب شخصی بانک ایرانیان یا گم شدن دکل‌های نفتی از زبان دولت‌مدران روحانی، از سوی احمدی‌نژاد و یارانش بی‌پاسخ‌نماند. آن‌ها به ویژه بعد از حصول توافق هسته‌ای فعالیت‌های خود را علیه دولت شروع کردند، از جنجال‌های رسانه‌ای تا شکایت‌های قضایی. شکایت احمدی‌نژاد از اسحاق جهانگیری، معاون اول روحانی و رئیس ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی از جمله این انتقام‌گیری‌ها بود، شکایتی که علت آن «نشر اکاذیب» از سوی جهانگیری خوانده شد و او هم از همان ابتدا از آن استقبال کرد.

اما حالا وکیل مدافع محمود احمدی‌نژاد می‌گوید که بیش از دو ماه‌است که منتظر لایحه دفاعیه جهانگیری هستیم و طولانی شدن تهیه لایحه، چیزی جز نداشتن مستندات برای اثبات ادعاهای مطروحه نیست. سید عادل حیدری درباره آخرین وضعیت شکایت رئیس‌جمهور سابق از معاون اول دولت یازدهم گفت تاکنون دو بار خانم امین‌زاده معاون حقوقی رئیس‌جمهور در رسانه‌ها اعلام کرده‌است که لایحه دفاعیه جهانگیری آماده شده‌و به دادسرا ارائه می‌شود. یک بار در تاریخ نهم شهریور و بار دیگر در تاریخ ۲۸ شهریور و با این حال آن‌ها هنوز منتظر ارائه این لایحه هستند. حیدری تصریح کرد این موضوع در حالی‌است که دفتر معاون اول دولت یازدهم، اوایل مرداد ماه و بلافاصله پس از طرح شکایت علیه‌وی، اعلام کرد که از شکایت مطروحه استقبال می‌کنند. وکیل مدافع احمدی‌نژاد با طرح این پرسش‌که اگر ادعاهای مطروحه، درست‌و مستند به مدارک کافی بوده، چرا تهیه لایحه دفاعیه این همه وقت برده‌است، گفت: «به نظر می‌رسد طولانی شدن تهیه لایحه دفاعیه، چیزی جز نداشتن مستندات و دلایل برای ادعاهای کذب مطروحه‌از سوی آقای جهانگیری نیست وگرنه ارائه دلایل موجود نیاز به همه‌زمان نداشت.»

در سفر گذشته با نقشه و طراحی کاری کردند که روحانی تلفنی مجبور شود با اوپاما صحبت کند. الان هم طراحی کردند که وزیر امور خارجه مجبور به این کار شود.»

وی اضافه می‌کند: «وزارت امور خارجه باید با دیپلماسی هوشمندانه با این نوع حوادث برخورد می‌کرد نه این که منفعل باشد. وزارت امور خارجه اولاً نباید پیش‌بینی این حوادث را از قیل بکند. در ثانی اگر هم در مقابل عمل انجام شده قرار گرفت، باید تصمیم‌گیری قبلی داشته‌باشد. دیپلماسی ما فریب طراحی و نقشه آمریکایی‌ها را خورد. آن‌ها می‌خواستند تابوی ارتباط و مذاکره با آمریکا شکسته شود و تأکید و سخنان مقام معظم رهبری نقض شود. همچنین از سوی دیگر به نظر نمی‌رسد که پیش‌بینی نشده‌بودن این واقعه قابل توجیه باشد.»

اقدام جواد ظریف، مطابق اخلاق اسلامی بود

حسن بهشتی‌پور اقدام جواد ظریف را «موافق اخلاق اسلامی» می‌داند به «تابناک دلیلی» بیان می‌کند: «این مسائل در سیاست خارجی به جای آنکه با منطقی برخورد شوند، دچار برخورد‌های گروهی می‌شود و انتقادهایی که آن را مخالف خط قرمز نظام می‌دانند، بیش از اینکه منافع ملی را در نظر بگیرند، آن‌ها را جناحی و گروهی می‌بینند. وگرنه دست دادن و برخوردی که در راهرو پیش آمده‌است، ادب و نزاکت یک فرد را می‌رساند. جمهوری اسلامی ایران با این همه ابهت و قدرت واقعا با یک دست دادن وزیر امور خارجه‌اش دچار چه مشکلی می‌شود؟ به نظر من این کاری خردمندانه و مطابق با ادب اسلامی و اخلاق اسلامی بوده‌است و وزیر امور خارجه در چارچوب روابط دیپلماتیک برخورد کرد. این کار نه منافع ملی ایران را به خطر انداخته‌است و نه حیثیت جمهوری اسلامی ایران را کتمان کرده‌است. همچنین به عقیده من دست دادن نه تأثیر مثبت دارد، نه منفی. تنها نشان دهنده ادب یک انسان است. با توجه به اینکه ما در ۱۰ سال آینده با آمریکایی‌ها بر سر برجام همچنان مشکلات متعددی خواهیم‌داشت، این کار حتی دفع شری‌است. به هر حال به نظر من کار خوبی کرده‌اند که اخلاق انسانی را رعایت کرده‌اند و این عادی‌ترین کاری‌است که یک دیپلمات می‌تواند در زندگی دیپلماتیکش انجام دهد و کار فوق‌العاده‌ای هم در عین حال صورت‌نگرفته‌است.»

با این حال، باید منتظر ماند و دید چه میزبانی از جواد ظریف صورت می‌گیرد؟ آیا لنگه‌کش‌هایی که سمت روحانی پرتاب شد هم در انتظار وزیر امور خارجه است؟

